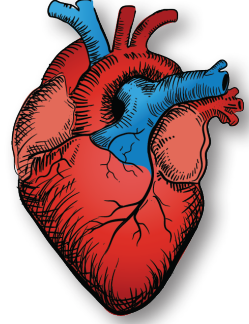

BÖLÜM 12

ENFEKTİF HASTALIKLAR VE HEMŞİRELİK YÖNETİMİ

Leyla ÖZDEMİR¹

GİRİŞ

Enfektif kalp hastalıkları, kalp dokusunun ve komşu yapıların mikroorganizmalar tarafından enfekte edilmesi ile karakterize hastalıklardır. Enfeksiyona bağlı edinsel kalp hastalıkları olarak da bilinen bu hastalıkların en çok bilinen üçü, kalp dokusunun etkilendiği bölgeye göre; endokardit, miyokardit ve perikardit olarak sıralanabilir. Enfektif kalp hastalıkları, sağlık alanındaki gelişmeler ile tedavi edilebilir duruma gelmiş olsa da; görülme sıklığı artmakta ve hala önemli bir mortalite ve morbidite nedeni olarak yer almaktadır.^{1,2}

ENDOKARDİT (ENFEKTİF ENDOKARDİT)

Tanım: Enfektif endokardit, kalp kapakçıklarını da içeren kalbin endokardiyal tabakasında ve kalbe yakın göğüs içi damarlarda mikroorganizmalar tarafından enfeksiyon oluşması durumudur.¹⁻³ Özellikle kalp kapakçıklarını etkiler. Yapay kalp kapakçıkları ya da diğer kalp içi cisimler enfektif endokardit için zemin hazırlayıcı faktörler olsa da; doğal kalp kapaklarında da görülebilmektedir.⁴⁻⁶ Enfektif endokardit, antibiyotik tedavisine yanıt veren, sistemik belirtileri olan kontrol edilebilen bir hastalıktan; kalp kapaklarında hasara yol açan, ciddi embolilere neden olan

¹ Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, leylac@hacettepe.edu.tr

etme, sağlık hizmeti kaynaklı enfeksiyonları önleme, mikroorganizmalardan korunma, enfeksiyonların oluşturabileceği kardiyak sonuçlar hakkında toplumu ve hastaları bilinçlendirmek de bu hastalıklardan korunmak açısından önemlidir.

KAYNAKLAR

1. Cunha CB, Mylonakis E, Kömür S (Çeviri). (2016). Kalp ve damarların enfeksiyonları. Carpenter CCJ, Griggs RC, Benjamin IJ (Ed.), Mistik S (Çev. Ed.), *Andreoli and Carpenter's CECIL Essentials of Medicine* (9. baskı) içinde (s. 938–946). Ankara: Nobel Tıp Kitabevi
2. Şimşek-Yavuz S. Enfektif endokardit: güncel bilgiler. *Klimik Derg.* 2015;28(2):46–67.
3. Crawford MH, Kader Ç. (Çeviri). (2017). Enfektif endokardit. Crawford MH (Ed.), Erol Ç. (Çev. Ed.), Ede H. (Çev. Ed. Yar.), *Current Kardiyoloji Tanı ve Tedavi* (4. baskı) içinde (s. 285–299). Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri
4. Köken ZO, Şenol Çelik S. Kalp kapak hastalıkları cerrahisi ve hemşirelik bakımı. *Türkiye Klin J Surg Nurs-Special Top.* 2018;4(1):26–34.
5. Türk Kalp ve Damar Cerrahisi Derneği. (2020). *Kalp kapak hastalıkları kılavuzu*. Diken Aİ, Erentürk E, Rabuş MB, Akar AR, Sargin M, Özatik MA (Ed.). Ankara: Sözkese Matbaacılık
6. Türk Kardiyoloji Derneği. Enfektif endokardit tanı, korunma ve tedavisi. *Eur Soc Cardiol Kılavuzu.* 2004;1–88.
7. Çolak H. (2011). Bölüm 6: enfektif endokardit. *Kalp Hastalıkları ve Cerrahisi* içinde (129–131). Ankara
8. Haldar SM, O'Gara PT. (2018). Infective endocarditis. Walsh RA, Fang JC, Fuster V (Ed.), *Hurst The Heart: Manual of Cardiology* (13. baskı) içinde (s. 424–449). New York: Mc Graw Hill
9. Khan MG. (2013). Endocarditis. *Encyclopedia of Heart Diseases* (2. baskı) içinde (s. 468–472). London: Springer
10. Şimşek-Yavuz S. Infective endocarditis in elderly patients. *Türk Kardiyol Dern Ars.* 2017;45:56–63.
11. Doğan A. Avrupa kardiyoloji derneği enfektif endokardit kılavuzundan yansıyanlar; pratiğimizde neler değişecek? *Türk Kardiyol Dern Ars.* 2015;43(8):673–677.
12. Habib G, Hoen B, Tornos P, vd. Guidelines on the prevention, diagnosis, and treatment of infective endocarditis (new version 2009): the task force on the prevention, diagnosis, and treatment of infective endocarditis of the european society of cardiology (esc). *Eur Heart J.* 2009;30(19):2369–2413.
13. Demir AA, Savas Y. Kardiyak enfeksiyonlar; miyokardit ve enfektif endokardit. *Türk Radyoloji Semin.* 2019;6(2):290–299.
14. Şimşek-Yavuz S, Rüçhan Akar A, Aydoğdu S, vd. Diagnosis, treatment and prevention of infective endocarditis: Turkish consensus report. C. 32, *Klimik Dergisi.* 2019;32(May):2–116.
15. Sayın Kasar K. Infective endocarditis: what to know in care management. *J Cardiovasc Nurs.* 2015;6(3):160–169.
16. Uysal H. Nursing care according to functional health patterns in infective endocarditis: a case report. *J Cardiovasc Nurs.* 2015;6(3):170–182.
17. Çolak H. (2011). Bölüm 3: perikard hastalıkları ve cerrahisi. *Kalp Hastalıkları ve Cerrahisi* içinde (s. 65–74). Ankara
18. Cleveland Clinic. (2009). *Perikardit kılavuzu*. s. 1–8.
19. Türk Kardiyoloji Derneği. (2004). *Perikard hastalıklarının tanı ve tedavisi*. s. 1–62.
20. Strande JL, Fasseas P, Benjamin IJ. (2016). Perikardiyal ve miyokardiyal hastalıklar. Carpenter CCJ, Griggs RC, Benjamin IJ (Ed.), Mistik S (Çev. Ed.), *Andreoli and Carpenter's CECIL Essentials of Medicine* (9. baskı) içinde (s. 136–140). Ankara: Nobel Tıp Kitabevi
21. Maisch B, Seferovic PM, Ristic AD, vd. Guidelines on the diagnosis and management of pericardial diseases executive summary the task force on the diagnosis and management of pericardial diseases of the european society of cardiology. *Eur Heart J.* 2004;(25):587–610.

22. Adler Y, Charron P, Imazio M, vd. 2015 esc guidelines for the diagnosis and management of pericardial diseases. *Eur Heart J*. 2015;36(42):2921–2964.
23. Eroglu S. What is new in the european society of cardiology 2015 guidelines for the diagnosis and management of pericardial disease? *Turk Kardiyol Dern Arsivi-Archives Turkish Soc Cardiol*. 2016;44(1):1–3.
24. Khan MG. Pericarditis. (2013). *Encyclopedia of Heart Diseases* içinde (s. 721–735). London: Springer
25. Hoit BD. (2018). Diseases of the pericardium. Walsh RA, Fang JC, Fuster V (Ed.), *Hurst The Heart: Manual of Cardiology* (13. baskı) içinde (s. 490–497). New York: Mc Graw Hill
26. Imazio M, Ede H (Çeviri). (2017). Perikardiyal hastalıklar. Crawford MH (Ed.), Erol Ç. (Çev. Ed.), Ede H. (Çev. Ed. Yar.), *Current Kardiyoloji Tanı ve Tedavi* (4. baskı) içinde (s. 361–377). Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri
27. Schwier NC, Cannedy JJ, Skrepnek GH. Management of acute idiopathic (viral) pericarditis in the emergency department: a review for the nursing professional. *Adv Emerg Nurs J*. 2020;42(1):17–29.
28. Bennett SJ. Pericarditis. nursing care makes the difference. *Adv Clin Care*. 1990;5(6):32–34.
29. Polat C. Nursing care in myo-pericarditis: a case report. *J Cardiovasc Nurs*. 2015;6(2):129–137.
30. Crawford MH, Ardahanlı İ (Çeviri), Ede H (Çeviri). (2017). Miyokardit. Crawford MH (Ed.), Erol Ç. (Çev. Ed.), Ede H. (Çev. Ed. Yar.), *Current Kardiyoloji Tanı ve Tedavi* (4. baskı) içinde (s. 323–329). Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri
31. Khan MG. Myocarditis. İçinde: *Encyclopedia of Heart Diseases*. 2. baskı London: Springer; 2013. s. 670–676.
32. Şen S, Benzeş D, Yanık D. İnfluenza virüsü sonrası miyokardit gelişen hastada hemşirelik bakımı. *Yoğun Bakım Hemşireliği Derg*. 2019;23(3):168–179.
33. Aktoz M, Altay H, Aslanger E, vd. Türk kardiyoloji derneği uzlaşma raporu: covid-19 pandemisi ve kardiyovasküler hastalıklar konusunda bilinmesi gerekenler (25 mart 2020). *Turk Kardiyol Dern Ars*. 2020;48:1–3.
34. Pinney SP, Mancini DM. Myocarditis and specific cardiomyopathies. İçinde: Walsh RA, Fang JC, Fuster V, editörler. *Hurst The Heart: Manual of Cardiology*. 13. baskı New York: Mc Graw Hill; 2018. s. 473–81.
35. Tschöpe C, Cooper LT, Torre-Amione G, vd. Management of myocarditis-related cardiomyopathy in adults. *Circ Res*. 2019;124(11):1568–83.
36. Holcomb SS. Recognizing and managing myocarditis. *Nursing2021*. 2004;34(4).